

Årsberetning DOF Storstrøm 2017

Medlemsstatus

DOF har de senere år haft medlemsfremgang, men det er ikke DOF Storstrøm der bidrager til medlemsfremgangen. I år har DOF Storstrøm en medlemsnedgang på 13 medlemmer, så medlemsantallet nu er på 998.

Fordelingen af medlemstyperne er Kernemedlem: 436, Husstandsmedlem: 89, juniormedlem: 12 og medlem: 461.

Bestyrelsen

Bestyrelsen har ud over generalforsamling afholdt 8 bestyrelsesmøder i 2017, og DOF Storstrøm har været repræsenteret i årets 2 repræsentantskabsmøder.

Sven Larsen har siden 1981 været kredsrepræsentant i friluftsrådet, men har valgt at stoppe. Sven takkes for sin store indsats i friluftsrådet, hvor han i mange år har siddet i kredsbestyrelsen.

DOF Storstrøm har afholdt møde med Naturstyrelsen Storstrøm om bl.a. ny lejekontrakt for Gedses Fuglestation og kortlægning/beskyttelse af fuglelivet på naturstyrelsens arealer. Lejekontrakten forventes at være underskrevet i løbet af februar måned. DOF Storstrøm og Naturstyrelsen Storstrøm indgik også en aftale om tættere samarbejde med overvågning af fugle på Naturstyrelsens arealer. Heri indgår også en registrering af reder til Pas På kortlægning.

Lokale naturråd skal bistå kommunerne med udpegning af Grønt Danmarkskort, der er et sammenhængende naturnetværk, der skal indarbejdes i den kommende kommuneplan. DOF Storstrøm har udpeget Birgitte Norby og Henrik Dahl som medlemmer af Naturrådet for Næstved, Ringsted, Faxe, Stevn og Vordingborg kommuner, og Ole Friis Larsen og Renè Christensen som medlemmer af Naturrådet for Lolland og Guldborgsund Kommune. Arbejdet i Naturrådene skal allerede være afsluttet d. 15. juli 2018.

Lokalbestyrelsen indgik i 2014 en 5-årig samarbejdsaftale med Guldborgsund Kommune. Hovedformålet med aftalen er at foretage kortlægning af udvalgte fuglearter samt naturformidlingsopgaver, og lokalafdelingen modtager honorar for ydelserne. For fjerde år i træk har lokalafdelingen nu foretaget kortlægning af ynglefugle på øer, holme og strandenge - kontrol af opsatte redekasser for Stor Skallesluger, Vende-hals og Perleugle - udarbejde status for sjældne ynglefugle: rovfugle, Trane og Plettet Rørvagtel og der laves afrapportering til Guldborgsund Kommune.

I 2017 fik DOF Storstrøm en ekstra opgave med i samarbejdsaftalen, da Den Danske Naturfond købte Bøtøskoven, og i samarbejde med Guldborgsund Kommune gennemfører Den Danske Naturfond en naturgenopretning af området. Den ekstra opgave var kortlægning af udvalgte ynglefugle i Bøtøskoven. Flere frivillige ornitologer udførte opgaven, og Michael B. Grell udfærdigede en rapport om optællingsprojektet.

Lokalbestyrelsen og kommunekontaktpersonerne modtager i løbet af året fra mange sager, der skal gennemlæses og tages stilling til. Herunder vil nogle af de vigtigste sager som DOF Storstrøm har engageret sig i blive beskrevet:

Natura2000

Med baggrund i Naturpakken udsendte Miljø- og Fødevarerministeriet forslag til "grænsejustering" af Natura2000 områderne i høring i 2017. Ca 28.000 ha. foreslås udtaget af Natura2000 områderne, hvilket svarer til ca. 10% af det samlede Natura2000 område. I Natura2000 områderne i DOF Storstrøm foreslås en lang række arealer udtaget, Mange af de foreslåede udtagne arealer er landbrugsarealer, men også arealer for rastende gæs og svaner, og fuglebeskyttelsesområdet Vemmetofteskoven foreslås helt udtaget.. DOF Storstrøm har indgivet høringssvar for alle Natura2000 områder beliggende i DOF Storstrøm og har bl.a. peget på, at via EU støtteordninger kan de foreslåede udtagne arealer gøres mere "gåsevenlige". Derudover har DOF Storstrøm foreslået udvidelse af Natura2000 områderne enkelte steder.

Ledningsdræbte svaner ved Dybsø Fjord

I vintermånederne er der mange svaner der kolliderer med elledningerne øst for Dybsø Fjord. I vinteren 2016/17 kom der stor mediebevågenhed på problemet og arealerne under elledningerne fik ligefrem betegnelsen "Dødens Mark". Under ledningerne blev der i vinteren 2016/17 fundet 200 døde svaner, langt de fleste knopsvaner. I februar 2017 undersøgte DOF Storstrøm hvor mange af svanerne, der ramte ledningerne og døde, når de passerede ledningerne om aftenen på vej mod fjorden. Resultaterne af undersøgelsen viste bl.a. at 1 ud af 50 knopsvaner og 1 ud af 500 sangsvaner ramte ledningerne og døde.

DOF Storstrøm indgik i et samarbejde med Energinet, der i efteråret 2017 har opsat reflekser på ledningerne i bestræbelse på at svaner vil undgå at flyve ind i ledningerne.

I 2018 vil DOF Storstrøm fortsætte sine undersøgelser ved Dybsø Fjord.

Hjemmeside og Facebook.

I 2016 fik både DOF Storstrøm og Gedser Fuglestation ny hjemmeside med Bo Kayser som "redaktør". DOF Storstrøm er også på websitet Facebook, hvor gruppen nu er oppe på 488 medlemmer. Gruppens navn er DOF Storstrøm, og hvis man har en facebookprofil kan man tilmelde sig gruppen. Mange benytter muligheden for på sitet at vise fotos, skrive små beretninger, og annoncere møder og ture.

Ture, arrangementer og kurser

Der har været afholdt 60-70 ture i lokalafdelingen, heraf er en stor del af turene er arrangeret af Fugleværnsfonden med ture ved Hyllekrog, Ravnstrup Sø, Nyord Enge og Barup Sø. Efter oprettelse af et turudvalg er udbuddet af ture blevet større i DOF Storstrøm. Haslev Lokalgruppe med Leif Tureby som turlleder har afholdt ugentlige fuglestemmeture i Haslev i månederne maj og juni. I efteråret var 35 deltagere en lidt våd heldagstur til Zingst i Tyskland, hvor der bl.a. blev set flere tusinde traner. DOF Storstrøms stortur i år gik til Øland med 25 deltagere. Flere af Ølands kendte lokaliteter blev besøgt bl.a. Alvaret og på Øland lykkedes det også for turdeltagerne at se Hvidhalset Fluesnapper.

DOF storstrøm indbød ca. 60 nye medlemmer på introduktionstur på Gedser Odde i oktober måned, men da der kun var 1 tilmelding til turen, blev den aflyst.

På Ørnens Dag blev der traditionen tro afholdt arrangementer ved Avnø, Hasselø, Nyord, Nakskov Fjord og Saksfjedinddæmningen på det sydlige Lolland. Vejrguderne var desværre ikke med os denne dag, så det var måske grunden til at der i år "kun" var 500 besøgende til arrangementerne, men nogle få havørne blev der dog set med flest besøgende på Avnø med ca. 300 deltagere.

Hyllekrog/Saksfjed blev i det nye DOFprojekt Projekt Fugle Overalt udpeget som et indsatsområde for projektet. Med Projekt Fugle Overalt, Naturvejledningen i Lolland Kommune, Fugleværnsfonden og Lyttesholm Naturcenter som arrangører og DOF Storstrøm som hjælpere blev der ved Hyllekrog afholdt 2 succesrige "ørnekigger" dage i efterårsferien. Der var udstilling, fugleture, bålaktiviteter, ringmærkning ved Gedser Fuglestation m.m. og mange af de besøgende fik set de lokale havørne.

På Tårnenes Dag i maj måned deltog 4 tårne fra DOF Storstrøm i konkurrencen: Hyllekrog, Avnø, Hejrede Sø og Susåens udløb i Karrebæk Fjord. Den danske vinder blev Team Verdens Ende Skagen med 102 arter mens Hyllekrog blev lokal vinder med 90 arter efterfulgt af Hejrede Sø, Susåens udløb og Avnø med henholdsvis 77, 73 og 58 arter. DOF Vestjylland er tovholder på arrangementet, der er en konkurrence imellem tårnene om at se flest forskellige fuglearter på samme dag. Tårnenes Dag har nu også fået sin egen Facebookside, og her kan tårnene tilmelde sig.

Årets Julemøde var i år på Falster med start i Bøtøskoven, som Den Danske Naturfond har købt med henblik på naturgenopretning, der sker i samarbejde med Guldborgsund Kommune. Det lykkedes for turdeltagerne at se de udsatte vilde heste af racen Konik. Derefter var der spisning, konkurrence og hyggeligt samvær på Strandkroen med ca. 25 deltagere.

Flere medlemmer har udtrykt ønske om at få Klaus Malling Olsen som underviser i DOF Storstrøm. Efter rovfuglekurset i 2016 blev der arrangeret mågekusus i november måned 2017 med udgangspunkt i Stege by. Det lykkes for deltagerne at se både Kaspisk Måge og Middelhavssølvmåge. I 2018 planlægges der et vadefuglekursus med Klaus Malling Olsen i august måned.

Atlas III og punkttællinger

I foråret 2014 startede ATLAS III projektet, og projektet slutter d. 1. marts med registrering af ynglefugle og de sidste vinterfugletællinger. 1. maj 2018 er den endelige frist for indtastning af observationer og vintertimetælliture. Status for timetælliturene i DOF Storstrøm er at 89% af de tidlige timetælliture er udført, 97% af de sene timetælliture er udført, mens for vintertimetælliturene er 87% udført, men der er stadig mulighed for at udføre vintertimetælliture, så her vil procenten blive højere.

Et af de optællingsprojekter, der ikke må glemmes mens ATLAS III projektet kører, er punkttællingerne. Punkttællingsprojektet er et vigtigt redskab i naturovervågningen, da ynglefugle- og vinterfugleruterne registrerer bestandsændringerne for vore almindelige fugle. I DOF Storstrøm er der de senere år optalt på ca. 20 ynglefugleruter og ca. 20 vinterruter.

Ulla Brandt har ønsket at stoppe som koordinator for punkttællingsprojektet i DOF Storstrøm, og stor tak til Ulla for hendes indsats som koordinator gennem mange år. Ny koordinator bliver Bo Kayser.

Stor Skallesluger

Flere medlemmer af DOF Storstrøm har siden 1993 udført et kæmpestort arbejde med opsætning af St. Skalleslugerkasser i kystnære skove i DOF Storstrøm. Indtil kommunalreformen var Storstrøms Amt i en lang årrække tovholder på St. Skalleslugerprojektet, men først de sidste par år har lokalbestyrelsen nu gået aktivt ind i projektet som tovholder.

Med økonomisk støtte fra kommunerne Faxe, Stevn, Vordingborg og Guldborgsund er der de sidste tre år opsat ca. 150 nye kasser på en række lokaliteter og defekte kasser er nedtaget.

Med økonomisk hjælp fra Projekt Fokuseret Fugleforvaltning og DOF Storstrøm er der indkøbt 4 trådløse kameraer, således frivillige fra lokalafdelingen de kommende år har bedre mulighed for at tjekke kasserne for yngel. Kassernes placering blev lokaliseret med GPS og med hjælp fra Projekt Fokuseret Fugleforvaltning er alle kasser plottet ind på et Googlemap.

Opsætning af nye kasser har båret frugt. I DOF Storstrøm blev ynglebestanden af Stor Skallesluger i 2013 vurderet til at være 23-31 par, i år 2014 38-41 par og i år 2015 steg bestanden til 69-75 par. I 2017 er ynglebestanden på samme niveau som i 2015/2016.

Stor Skalleslugergruppen afholder årligt 1 møde, hvor årets resultater diskuteres og der laves planer for næste ynglesæson.

Den økonomiske støtte til redekasseprojekter som DOF Storstrøm har modtaget fra Charlotte Smidts Fond vil bl.a. blive brugt til ophængning af stor Skalleslugerkasser i Bøtøskoven i 2018.

Fugle på golfbaner

I 2015 indgik Falster Golfklub et samarbejde med Gedser Fuglestation, hvor fuglestationen kan komme med råd og vejledning til en grønnere profil på golfbanen. Der er indtil nu bl.a. opsat 130 stærekasser på golfbanens arealer. I år har DOF Storstrøm ved Charlotte Stawitzki påbegyndt et samarbejde med Sydsjællands Golfklub med henblik på bl.a. opsætning af ugle- og stærekasser, og i løbet af året er antallet af opsatte stærekasser allerede oppe på 94 kasser. Dette samarbejde har nu udviklet sig til at flere golfbaner i Danmark har vist interesse for projektet og flere lokalafdelinger er nu blevet kontaktet af interesserede golfklubber.

Fugleværnsfonden og dens arbejdsgrupper

Flere af Fugleværnsfondens reservater bl.a. Nyord Enge, Hyllekrog/Saksfjed, Ravnstrup Sø og Barup Sø ligger i DOF Storstrøms område. Fugleværnsfonden og dens arbejdsgrupper er ikke en del af lokalafdelingen, men et stort antal lokale medlemmer laver et stort stykke arbejde på reservaterne bl. a. som tilsynsførende, med naturpleje, optællinger og afholdelse af ture. Lokalbestyrelsen modtager referaterne fra arbejdsgruppernes møder, og her kan bestyrelsen følge med i den store aktivitet der foregår i reservaterne.

Gedser Fuglestation

2017 blev det 3. bedste ringmærkningsår på Gedser Fuglestation hvor det blev til ikke mindre end **17955** ringmærkninger fordelt på **92** arter. I november måned trak der ekstra mange fugle især gråsiskanen. I alt blev der ringmærket 4609 gråsiskner.

Der har været en del spændende arter gennem haven i løbet af året, bjergvipstjert, sydlig nattergal, nordlig blåhals, sortstrubet bynkefugl, stejnegeri bynkefugl, stenpikker 4, ringdrossel 2, flodsanger, hvidskægget sanger, bjergløvsanger, sibirisk gransanger, lille fluesnapper 11, hvidsiskanen 45, lille korsnæb 6, kamindompap 7 og hortulan.

Årets stjerne som stjal rampelyset blev den stejnegeri bynkefugl som blev fundet af Preben Bjerg i fårefolden d. 30/10 og som heldigvis fløj i et af nettene tidligt om morgenen den 31/10. Senere har Martin Collinson via DNA kunne bekræfte at der er tale om en stejnegeri. Mange nåede heldigvis at nyde denne skønne lille sag inden den forsvandt. Antallet af fugle der ringmærkes svinger meget fra år til år. Rødtoppet fuglekonge er i fremgang og igen i år er der ringmærket rekord mange, med 60 ringmærkede i 2017 er rekorden fra sidste år slået med to. Det bliver spændende hvordan bestanden udvikler sig de næste år. Mens rødtoppet fuglekonge ser ud til at klare sig fint har det desværre igen været et dårligt år for løvsangere med kun 1192 mærkede fugle, dog er det næsten dobbelt så mange som sidste år.

I mange år har flere ornitologer observeret fugletrækket ved Gedser Odde og der er indtastet mange observationer i DOFbasen. I år besluttede Gedser Fuglestation sig for at yde diæter til observatører af trækket om efteråret, og hele efterårstrækket ved Gedser Odde blev i år dækket af flere ornitologer. Stor tak til Charlotte Smidts Fond for den økonomiske støtte der bl.a. gør det muligt at yde diæter til observatører af fugletrækket ved Gedser Odde.

Fra 2004 til 2017 har 187 observatører indtastet 82.116 registreringer af 12.525.279 individer fordelt på 325 arter i DOFbasen. Med dette materiale fra DOFbasen har, og som længe har været et stort ønske, Bo Kayser bearbejdet tallene og udfærdiget en rapport, der viser de langsigtede tendenser for fugletrækket ved Gedser Odde 2004-2017. Rapporten "Træktælling ved Gedser Odde efteråret 2017" kan læs på Gedser Fuglestations hjemmeside.

Formidling er en stor del af livet på fuglestationen og ligeledes vigtigt for at kunne opretholde fuglestationen. I år har der været mange både store og små forbi for at høre om ringmærkning og trækfugle. Der har været i alt 20 formidlingsarrangementer for bl.a. skoleklasser, familiegrupper og Højskolen Marielyst. Deudover har der været afholdt velbesøgte ture til Gedser Odde (4 ture bl.a. Eurobirdwatch) , Ørnetur til Hasselø, Horreby Lyng og Bavnehøj Fritidsområde. Endelig har der været de to årlige faste åbent hus arrangementer med mange besøgende. På åbent hus arrangementet i foråret blev den nye sovesal indviet med taler af DOF's direktør Sigrid Andersen, Elly Andersen Naturstyrelsen Storstrøm og stationsleder Hans Lind. Stor tak til Naturstyrelsen Storstrøm for den økonomiske og praktiske hjælp til ombygningen af 1. sal på Gedser Fuglestation, så mange flere har mulighed for at opleve fuglene og stemningen på Danmarks sydligste fuglestation.

Endelig en stor tak til Friluftsrådet for økonomisk støtte til indkøb af bl.a. teleskop og kikkerter til fuglestation. Det indkøbte skal bruges til at Gedser Fuglestation inspirerer flere ældre og børn til at være aktive i naturen.

Trækobservationer ved Hyllekrog

Fra 2009 til 2017 er forårstrækket ved Hyllekrog blevet dækket dagligt fra omkring 1. marts til omkring 8. juni af Preben Berg med assistance af flere ornitologer. Det milde forår betød at træktællingerne i 2017 allerede startede i begyndelsen februar. I 2017 blev der bogført ialt 590.433 træk-kende fugle. Igen i år blev Ederfugle kønsbestemt i løbet af foråret, som led i undersøgelsen af hunprocenten i de direkte træk-kende fugle, og hunprocenten steg marginalt i år til 32, 2% (31,7% i 2016, 32,3% i 2015, 33,1% i 2014 og 33,9% i 2013).

Resume af forårstrækket ved Hyllekrog, forårstræktotaler for Hyllekrog og træktotaler for rovfugle for Hyllekrog efterår findes på DOF Storstrøms hjemmeside under arkiv.

Lokalgrupper

De 3 lokalgrupper (Haslev, Allerslev, Nykøbing F.) afholder primært månedlige møder i vinterhalvåret, og mødernes indhold har i år bl.a. været rejseberetninger fra marsken i Sønderjylland, Donaudeltaet, Georgien, Galapagos, Equador, Antarktis,, Øland, Europa på tværs samt emner som høretab, Gedser Fuglestation og Guldborgsund Kommunes grønne tiltag.

Derudover har Haslev Lokalgruppe med Leif Tureby som turleder afholdt ugentlige fuglestemmeture i Haslev i månederne maj og juni.

DOF basen

I DOFbasestatistikken kan der aflæses at der i DOF Storstrøm i 2017 er indtastet i alt 143393 observationer, hvilket er lidt færre end i de foregående år, men det svarer til ca. 10% af alle indtastninger. Til gengæld indtastes der ikke så mange observationer af ynglepar. I 2017 blev det kun til 456 indtastninger af ynglepar.

Til slut en tak til alle medlemmer i DOF Storstrøm og til alle de aktive medlemmer der yder et stort arbejde for foreningen. Til bestyrelsen en stor tak for det gode samarbejde i 2017.